

Knuutilan luhta-alueen luontoselvityksen päivitys vuonna 2021

1. Johdanto

Knuutilan alueelle on suunnitteilla leirintä- ja virkistysalue. Useista mahdollisuuksista Knuutilan alueella tässä selvityksessä arvioitiin Rambollin esittämä Knuutilan vaihtoehto A sisältäen direktiivilajin viitasammakon esiintymisen alueella G – H (kuva), direktiivisudenkorennot lähinnä G -alueelta ja sen itäpuolelta, sekä H -alueelta. Parkon (2019) kokoamassa selvityksessä G – H alueella esiintyi vuonna 2019 viitasammakko ja täplälampikorento, jotka ovat Euroopan unionin direktiivilajeja.

Selvitys on siten täydennys ja osaltaan päivitys Parkon vuoden 2019 selvitykseen. Lintulajistoa alueelta lisättiin tähän selvitykseen ja myös muita sammakkoeläimiä kuin viitasammakko.

KNUUTILA - VAIHTOEHTO A

Luonnos toimintojen järjestelmisestä

- A kartanon alueen mahdollinen täydennysrakentaminen, esim. ravintola/majoitusrakennus
- B caravan-alue/telttailu
- C vastaanottorakennus
- D pienet mökit
- E telttailu/grillaus
- F mahdollinen tapahtuma-aukio
- G olemassa oleva uimaranta
- H mahdollinen uusi uimapaikka ja sauna

Kenties mahdollista hyödyntää navettarakennusta osana kartanon tai alueen muuta toimintaa (kohde I)

RAMBOLL

Kuva 1. Rambollin selvityksessä potentiaalisista virkistyskäyttöön otettavista alueista Knuutilan Vaihtoehto A.

2. Aineisto ja menetelmät

2.1. Viitasammakot (myös ruskosammakko ja rupikonna)

Viitasammakoita havainnoitiin 3. ja 11.5.2021 ja erityisesti jälkimmäisellä käynnillä, jolloin viitasammakot olivat aktiivisimmillaan. Kuvan 1. alueista kuunneltiin G – H -välinen alue ja jonkin verran myös merkinnän H itäpuolista kosteikkoa (ks. tulokset). Havainnointiaikana ruskosammakon soidin oli jo pääosin ohi, mutta rupikonnan ja viitasammakon parhaimmillaan.

2.2. Sudenkorennot

Sudenkorentoja tarkkailtiin G – H alueella 4.6., 10.6., 17.6. ja 22.6. H -alueella havainnoitiin tekolammikolta vanhan laiturin suuntaan menevän maa-alueen kärjestä kaukoputkella, josta pystyi hyvin hallitsemaan ruovikon – kortteikon sisäiset vesialueet, joissa havaittiin vuonna 2019 täplälampikorentoja (ks. tulokset). G -alueella havainnoitiin laiturilta kaukoputkella, mutta 22.6. kulkemalla kahlaamalla hitaasti uimarannalta kiikarin ja kaukoputken kanssa kasvillisuuden suojassa olevalle vesistöalueelle (koko juhannuskokon etuala ks. tulokset).

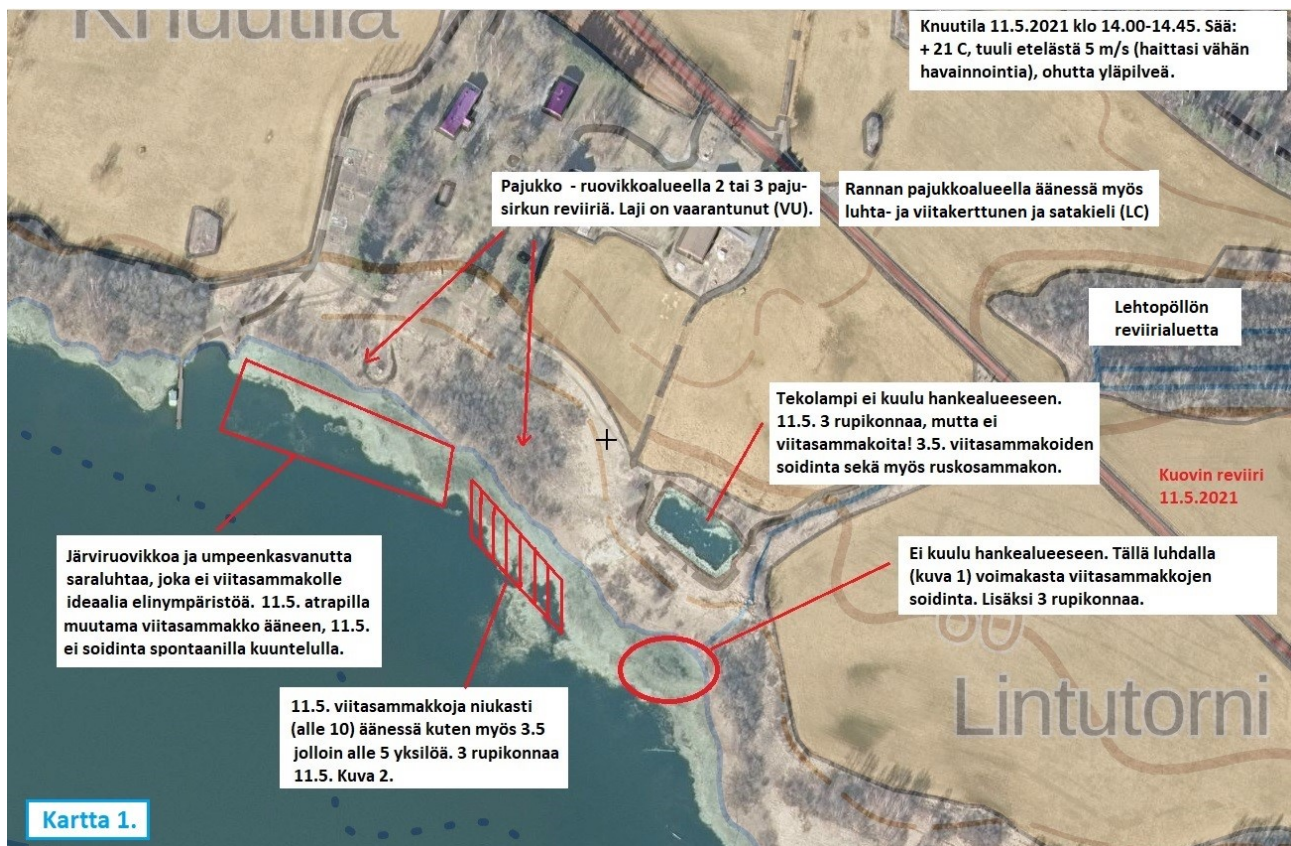
2.3. Muu lajisto

Muu lajisto käsitti lintulajistoa.

3. Tulokset

3.1. Viitasammakko ja muut sammakkoeläimet

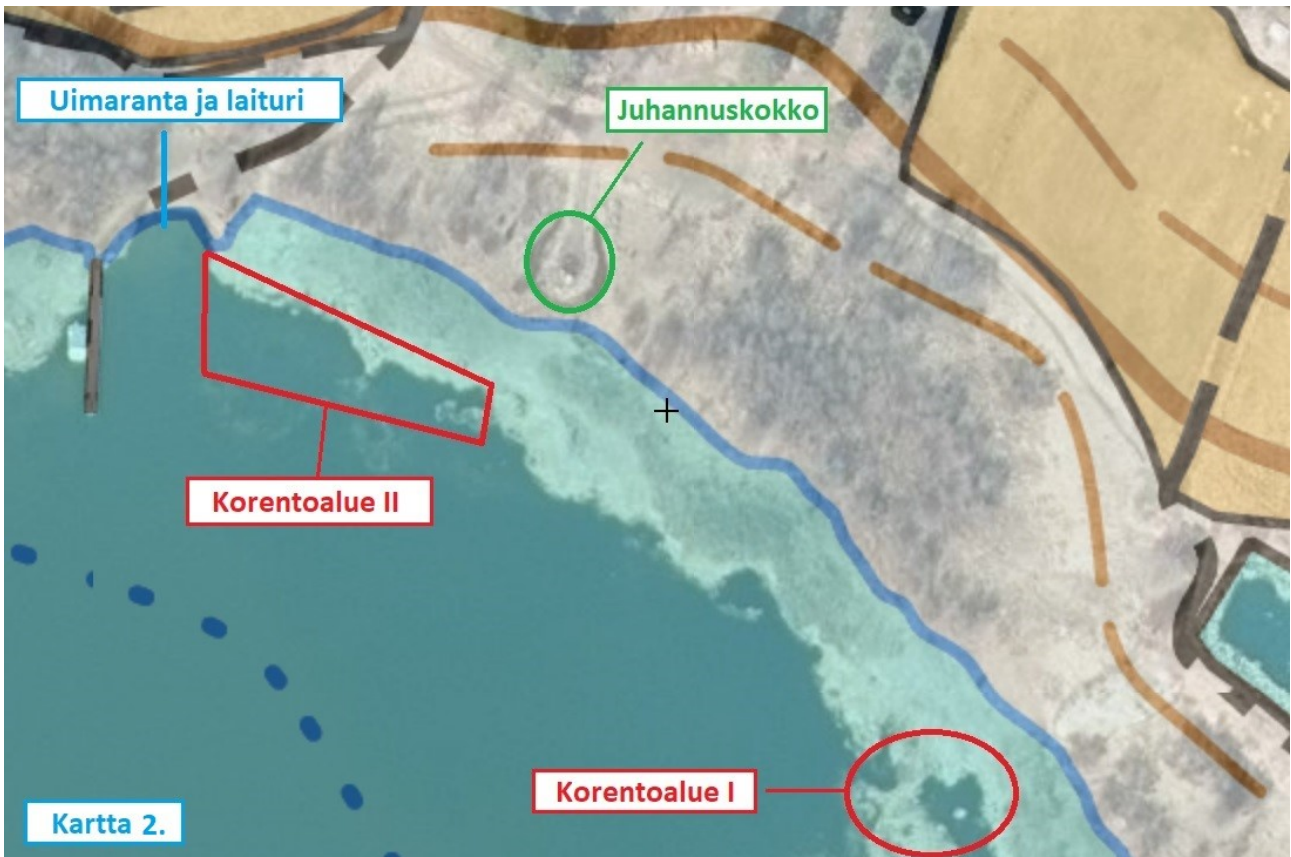
Rambollin esittämään Knuutila – Vaihtoehto A huomioituna viitasammakoita (ja 3 rupikonaa) oli ylivoimaisesti eniten äänessä alueen ulkopuolisella luhdalla (kartta 1. punaisella ympyröity luhta-alue). Vaihtoehto A -alueen itäisellä luhdalla (kartta 1. \\\\\\\\\ -merkitty alue) viitasammakoita esiintyi, mutta huomattavasti niukemmin, alle 10 yksilöä. Läntisimmällä ruovikkoisella alueella uimarannan itäpuolella ja juhannuskokon edustalla viitasammakko oli selkeästi harvalukuisin koko A -vaihtoehdon alueella.

Kartta 1. Viitasammakon ja muiden sammakkoeläimien esiintyminen Knuutilassa. Kartalle on merkitty lisäksi joitakin lintuhavaintoja alueelta ja sen ulkopuolelta.

3.2. Sudenkorennot

Selvitetyt sudenkorentoalueet on esitetty kartalla 2. Korentoalueella I havaittiin vaskikorento, ruskohukankorento, pikku- ja isolampikorento, isotyönkorento, sekä direktiivilajeista yksi täplälampikorento ja yksi siro/lummelampikorento. Korentoalue II käytiin hitaasti kahlaamalla kaukoputken ja kiikarin kanssa läpi ja tuloksena ei ollut yhtään täplälampikorentoa. Yleisimmät korennot tällä alueella olivat pikku- ja isolampikorento, kiiltokorento, ruskohukankorento ja isotyönkorento.

Kartta 2. Knuutilan Vaihtoehdon A sudenkorentoalueet.

3.3. Muu lajisto

Muu lajisto on esitetty kartalla 1. Vaihtoehto A alueen ruovikko- ja pajukkoalueilla oli 2 tai 3 pajusirkun reviiriä. Pajusirkun uhanalaisuusluokitus on vaarantunut. Selvitysalueen ulkopuolelta karttaan 1 on merkitty lehtopöllön reviiri silmälläpidettävän isokuovin. Vuoteen 2019 verrattuna luhdalla ei varmuudella havaittu yhtään erittäin uhanalaisen nokikanan reviiriä.

4. Yhteenveto

Kuten Parkon vuoden 2019 selvityksessä Knuutilan vaihtoehdon A -alueella esiintyy edelleen viitasammakkoa ja täplälampikorentoa. Viitasammakkoselvitys tehtiin vuonna 2019 veneestä (allekirjoittanut teki) ja veneestä käsin viitasammakoiden yhteismäärää on vaikeampi hahmottaa. Vuoden 2021 käynnillä (kartta 1.) havaittiin selvästi, millä alueilla viitasammakoita (ja rupikonnia) oli runsaiten. Vähiten niitä havaittiin uimarannan länsipuolisella alueella., laiturin ja juhannuskokon välissä.

Direktiivikorentoja ei pystytty havainnoimaan niin tehokkaasti kuin se tehtiin kajakilla vuonna 2019. Sudenkorennoissa on kuitenkin huomattava, että esim. täplälampikorento viettää elinajastaan 1-2 vuotta toukka-asteella ja esiintymisessä voi olla sen vuoksi huomattavia vuosittaisia vaihteluita. Vuoden 2021 ainoa täplälampikorentohavainto tehtiin A-vaihtoehdon itäpuolelta alueelta, missä sen esiintyminen oli todennäköisintä. Uimarannan itäpuolisella ja karttaan 3. rajatulla alueella Parkko havaitsi vuonna 2019 kaksi täplälampikorentoa, joita ei siis havaittu vuonna 2021.

Direktiivilajeihin viitasammakkoon ja täplälampikorentoon viitaten karttaan 3. on rajattu se alue Rambollin ehdotuksesta Knuutila Vaihtoehto A, jota voitaisiin harkita ottaa mahdollisesti tulevan leirintäalueen käyttöön. Käytännössä tämä merkitsisi uimaranta-alueen laajennusta ja ehkä saunarakennuksen sijoittamista juhannuskokon kohdalle.

Kartta 3. Vuoden 2021 havaintojen perusteella esitetty alue, jota ehdotetaan soveltuvaksi alueeksi mahdolliselle uimarannan laajennukselle ja saunarakennukselle.